

021

170

262 TIRAN AYH2 '84

4 MEA

Όλγα Μπαλαούρα: Για την Αννίτα μας

Πάνε δυο χρόνια από τότε που έφυγε. Δυο χρόνια που μας λείπει πολύ. Μου λείπει πολύ. Η Αννίτα, η κυπραία μαχήτρια, έφυγε από την πατρίδα της στα 17 για να σπουδάσει στη Νομική. Στα μελιά της μάτια, πάντα θλιμμένα και φωτεινά έβλεπες τη νοσταλγία και το ξερίζωμα από τον τόπο της και τους ανθρώπους της εκεί. Από τότε δεν σταμάτησε ποτέ να αγωνίζεται. Από το φοιτητικό κίνημα, σε επαφή με το πάντα αγαπημένο της ΑΚΕΛ, επί χούντας και τις καταλήψεις στη Νομική, στο ΚΚΕ Εσωτερικού στη Μεταπολίτευση, στις μάχες για το “Κ” σε μια περίοδο που όλα κατέρρεαν, στην μάχη των γυναικών να μην είναι απλώς ισότιμες αλλά ηγέτιδες.

Η πρώτη γυναίκα γραμματέας της οργάνωσης του ΚΚΕ Εσ. στη Ν. Σμύρνη, μαζί με άντρες βετεράνους κομμουνιστές αντάρτες και άλλους πολλούς που δύσκολα- ναι ακόμα κι αυτοί- αντιλαμβάνονταν την θέση μιας νέας γυναίκας σε θέση καθοδηγητή. Μαζί μ’ αυτούς, κατάφερε να κάνει την Ν. Σμύρνη την πιο μαζική οργάνωση του κόμματος πριν τη διάσπαση.

Στην τοπική αυτοδιοίκηση

Τη δεκαετία του ’90, αφοσιώθηκε στο αγώνα της τοπικής αυτοδιοίκησης για κατακτήσεις που ξεπερνούν ακόμα και τα αιτήματα της αριστεράς και που ίσως αν η αριστερά τα εγκόλπωνε συστηματικά, τα πράγματα να ήταν σήμερα διαφορετικά. Στο δήμο Καλλιθέας εργάστηκε πάνω σε θέματα κοινωνικής πολιτικής για το ρατσισμό, την ξενοφοβία και τις πιο προοδευτικές και αποτελεσματικές μεθόδους απεξάρτησης τοξικοεξαρτημένων. Η επιμονή της για την πανευρωπαϊκή δικτύωση των δήμων οδήγησε στην πρώτη πιλοτική ένταξη προγραμμάτων απεξάρτησης με ανοιχτά προγράμματα. Όπως μου έλεγε “Οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να επιλέξουν πώς θέλουν να πεθάνουν. Αν οι χρήστες θέλουν να παίρνουν ναρκωτικά, η πολιτεία πρέπει να τους προστατεύει, να μην τους περιθωριοποιεί, να τους εντάσσει στο σύστημα υγείας, να τους βρίσκει δουλειά, τότε ίσως μπορούν να φύγουν απ’ τα ναρκωτικά.” Ήταν η εποχή που εκλέχτηκε αντιπρόεδρος του “Δικτύου των Πόλεων για μια Άλλη Πολιτική στα Ναρκωτικά» (ECDP).

Για τη δράση της και τον συμβολισμό που είχαν τέτοιες χειρονομίες την περίοδο που η Ελλάδα έμπαινε στον εκσυγχρονισμό απολύθηκε από τον δήμαρχο Καλλιθέας. Η Αννίτα δεν το έβαλε κάτω, προσέφυγε στα δικαστήρια και δικαιώθηκε, μεταφέρθηκε όμως εκδικητικά στην υπηρεσία του Πρωτοκόλλου για τους Μετανάστες, που για την τότε δημοτική αρχή θεωρείτο η πιο υποβαθμισμένη σε σχέση με τα πτυχία και τη δουλειά της. “Νομίζουν πως έτσι με εκδικούνται, εμένα είναι η καλύτερη μου να δουλεύω για τους μετανάστες”, έλεγε χαρακτηριστικά.

Αλληλεγγύη

Στις αρχές του 2000, όταν τα κινήματα άρχισαν ξανά να ενεργοποιούνται, η Αννίτα μπήκε δυναμικά. Από το Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο Φόρουμ, έως στο αίτημα της περιόδου για την ανασυγκρότηση της αριστεράς και τη δημιουργία του ΣΥΡΙΖΑ. Όχι στο κεντρικοπολιτικό, αυτό δεν της άρεσε. Η παρέμβασή της ήταν να δυναμώνει οργανώσεις όπως της Καλλιθέας, μαζί με άλλους- ες λίγους τότε, τον αγώνα για τα «Δικαιώματα των Κρατουμένων», παρούσα σε κάθε αιχμή του Παλαιστινιακού αγώνα με τελευταίο αυτόν του βομβαρδισμού της Γάζας το 2009, όπου την εκβίασα για να επιστρέψει και να μην κινδυνέψει παραπάνω.

Αυτό όμως που έκανε τη συμβολή της αληθινή ήταν οι σχέσεις που έφτιαχνε με τους ανθρώπους, όπου κι αν συμμετείχε. Έμπαινε στα προβλήματα των ανθρώπων, τα έκανε υπόθεσή της. Από τα υπέροχα φαγητά που έστελνε στις φυλακές στον μικρό της φίλο τον Γιώργο και στους συγκρατούμενους του, ως τα πρώτα βήματα της Μαριάνθης όταν αυτή βγήκε απ’ τη φυλακή και την έφερε στο σπίτι μας, την αγάπη που είχε στις μετανάστριες φίλες της όπως στην Ντόνκα, στην αλληλεγγύη σε όποιον μπορούσε να βοηθήσει.

Με τσαμπουκά

Η Αννίτα έφυγε το καλοκαίρι του 2014, έξι μήνες πριν την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση. Η κηδεία της έμοιαζε βγαλμένη από ταινία ή από εκδηλώσεις στα νεκροταφεία την εποχή της Παρισινής Κομμούνας- ή έτσι το έπλασα εγώ- και μετατράπηκε σε μια δημόσια συγκέντρωση από

κόσμο που είχε την όποια επαφή. Τον κόσμο που μαζί του έδρασε, τον κόσμο που αγάπησε, το πιο όμορφο αμάγαλμα διαφορετικών ανθρώπων που συναναστράφηκε.

Η Αννίτα με όποιον τα έβαζε την σεβάστηκε. Δεν ξεχνάω πως τα έβαλε με εννιά ληστές, με κίνδυνο της ζωής της όταν απείλησαν τη ζωή τη δικιά μου και του Μάκη. Στο τέλος απλά έφυγαν αφήνοντας της κάποιους μώλωπες. Έτσι πίστευε και για την αρρώστια και γι' αυτό έδωσε μεγάλη μάχη. Έφυγε με τσαμπουκά, όπως ακριβώς δρούσε.

Είναι η μαμά μου

Την Αννίτα την σκέφτομαι κάθε μέρα, για λόγους που έχουν να κάνουν με όλα αυτά που συγκροτούν ένα σπουδαίο υπόδειγμα ζωής και αγώνα αλλά και για έναν λόγο παραπάνω. Γιατί είναι η μαμά μου. Και μου λείπει η αγάπη της, οι μυρωδιές των φαγητών της, οι Κυριακές στο με πολύ αγάπη σπίτι της που με φίλους και γκροτέσκες φωνές γευόμασταν τις υπέροχες γεύσεις των φαγητών της. Τα βράδια στεναχώριας που έμπαινα σπίτι και βλέπαμε jamon- jamon και γελούσαμε πίνοντας κρασιά και έρχονταν οι φίλοι μου και μετέτρεπε την ατμόσφαιρα σε πάρτι. Οι κουβέντες μας, η αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη με την οποία αντιμετώπιζε τα προβλήματα τα δικά της και όλων μας. Μου λείπουν τα ταξίδια που κάναμε, τα λουλούδια που στόλιζαν το σπίτι, η τσαντίλα που θα χε σήμερα για τον ΣΥΡΙΖΑ, οι συμβουλές της, η αγωνία της για μένα και η ανέξοδη αγάπη στον Μάκη, στο δέσιμο που είχαμε οι τρεις μας, η επαφή της με τους καινούριους ανθρώπους και αυτούς που θα έρθουν στη ζωή μου. Η όμορφη και ντελικάτη όψη της, αυτή που όπως κάποτε είπε η Βέτα «ήταν τιμή μας να είμαστε με την Αννίτα, όχι μόνο για την προσωπικότητα της, αρκούσε μόνο να βλέπουμε αυτό το πλάσμα».

Είναι δύσκολο να χάνεις την Αννίτα και ειδικά όταν είναι η μάνα σου. Είναι δύσκολο να φεύγει το πιο καθαρό σου καταφύγιο και μαζί του να διαλύεται η ισορροπία. Την σκέφτομαι όμως μέσα στα μέρη και τους χώρους που λειτούργησε, τους έπλαθε και τους έκανε όμορφους, μέσα απ' τις αφηγήσεις όλο γλύκα που ακούω γι' αυτήν, μέσα από τις λύπες και τα γλέντια μας. Μέσα από γκονταρικές φιγούρες γυναικών που σε κοιτούν με βάθος, που δεν γελάνε συχνά, που μιλάνε έντονα, που αγαπούν με όλη τους τη ψυχή, που είναι χορτάτες, ποτέ μίζερες και ιδιοτελείς. Γι' αυτό θυμάμαι την Αννίτα Μιχαηλίδου και θα τη θυμάμαι πάντα.

(από την «ΕΠΟΧΗ 5 Ιουλίου 2016)

* Φωτογραφία από τα ΝΕΑ στο Φεστιβάλ Αυγής-Θούριου, 1984, με την Αννίτα να κουβαλά ξύλα και να την ακολουθεί δίπλα της η μικρή Όλγα.